

„РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА “ГЕО МИЛЕВ“

ГРАД МОНТАНА

НАПРАВЛЕНИЕ „РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ“

НАПРАВЛЕНИЕ „ОБСЛУЖВАНЕ НА ЧИТАТЕЛИ“

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2023 Г.

Сектор КОК

Сектор ЗАЕМНА ЗА ВЪЗРАСТНИ

Сектор ЧИТАЛНИ

Сектор ПЕРИОДИКА

Сектор ДЕТСКИ ОТДЕЛ

Сектор ИЗКУСТВО

Сектор МЕТОДИЧНА, ЕКСПЕРТНО- КОНСУЛТАНТСКА И
КВАЛИФИКАЦИОНА ДЕЙНОСТ

Сектор СПРАВОЧНО-БИБЛИОГРАФСКА И ИНФОРМАЦИОННА
ДЕЙНОСТ

Сектор КРАЕЗНАНИЕ И КРАЕВЕДСКА ДЕЙНОСТ

Сектор АВТОМАТИЗАЦИЯ

Сектор ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЗЮМЕ ОТЧЕТ 2023

През последните години РБ ” Гео Милев ” успя да се превърне във водещ културен институт, работещ за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, култура и духовни ценности. Библиотеката е значим и притегателен център в предоставянето на достъп до знание, информация и услуги за жителите на град Монтана и региона.

Регионална библиотека „Гео Милев“ приключва 2023 г. с библиотечен фонд, наброяващ 192 637 документа - книги, периодични и графични издания, електронни и магнитни носители на информация, ноти, картини.

Новонабавените библиотечни материали са 4402 броя на стойност 66 388,22 лв., което е с 939 повече. Закупените библиотечни документи за годината са 3294 броя на стойност 52 173,11 лв., а дарените документи са 1022 броя за 11 177,38 лв. Като инвентиран абонамент са постъпили 70 броя периодични издания на стойност 2178,10 лв, а чрез проект на Министерство на културата „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ - 932 броя, на стойност 12 464,25 лв. Инвентирани са 5 оригинални произведения на изкуството на стойност 770 лв.

Наличността на библиотечния фонд към 31.12.2023 г. е 192 637 библиотечни материали или с 2721 бр. повече от 2022 г. Новите пълнотекстови записи в Електронния каталог са 3003 броя, а броят на коригираните и поправени записи е 4300 броя. За библиотеката броят на новите записи е 4058, а на коригираните 6500 броя. Сканирани са 931 обекта с дигитални изображения на записите.

Отчислени са 1681 броя библиотечни документи по причина „Физически изхабени“.

Библиотеката е привлякла **2566 потребители на информация**, като повече от половината са в детска възраст до 14г. - 1369. По-четящата група е в полза на учащите – 1760 млади читатели ,които се образават в библиотеката, а броят на жените – читателки през 2023 г. е 2 пъти по-голям в сравнение с този на мъжете.

Нарастнал е броят на посещенията в сектор „Обслужване“ - общо 18 656 като са заети 74 015 т. Посещаемостта е 7,27. Тя показва колко пъти един читател е посетил библиотеката през годината. **Читаемостта е 28,8.** Това е един много добър показател, който показва колко документи средно е използвал 1 читател през годината.

Усилията на библиотечните специалисти от сектор „Обслужване“ бяха насочени към максимално удовлетворяване интересите на ползвателите, като дейността им се подпомага успешно девета година от Е- каталог на софтуерния продукт АБ в различни модули.

През годината са извършени 67 електронни и дигитални услуги- библиографски справки, дигитализирани библиотечни документи, услуги чрез e- mail ,с цел привличане на нови читатели от всички възрасти: работа с e- каталог, презапис на заета литература, резервации на книги и др. дейности чрез модул „**Моята библиотека**” - обслужване на читатели онлайн.

Обхванатостта е показател, който дава представа колко жители на територията са читатели на библиотеката. Населението на Монтана по данни на НСИ към 31.12.2023г наброява 38 825 жители, а **обхванатостта е 6,6%. Раздадени са 74015 т** носители на информация ,с 8 702 т повече от 2022г., като значителен дял са традиционно книгите – 69470 т., следвани от периодичните издания- 3965т, CD -428 бр., графични, аудиокасети, стандарти. Според съдържанието, най- голям дял се пада художествената литература -25 816 т, следвана от детска худ. литература, култура и обществени науки. **Обращаемостта** е динамиката на библиотечния фонд и е нарастнала до 0,38. **Книгоосигуреността** е друг важен показател, според Стандарта за библиотечно -информационно обслужване който дава представа до колко са обезпечени жителите и читателите от обема на библ. фонд. Т.е.,**Книгоосигуреността на жител** е 5т на глава от населението. А **Книгоосигуреността на читател** е 75т на един читател.

През 2023 г. и в трите **читални** са обслужвани ползватели от всички възрастови групи с различни професии и интереси. Читалните са посещавани, както от потребители от третата възраст, така и от млади хора, които, следят ежедневната преса, развлекателни списания, отраслова литература, справочници, нови книги и др. Хуманитарната читалня се утвърди като привлекателно място за самоподготовка и провеждане на учебни часове в рамките на Програма „Културните и научните институции – като образователна среда“ с ученическа аудитория.

Детският отдел е любимо място и запазена територия за най- младите 1320 читатели на Монтана. През 2023 г. служителите на Детски отдел са провели **95** мероприятия (екскурзии и уроци в библиотеката, срещи с писатели, литературни утра и др. с **2 914 посещения само** от събития и мероприятия. Раздадените **17 947 т** детска художествена литература

имат солиден принос във формирането на трайни навици за четене от ранна детска възраст .

Методичната и експертно- консултантската дейност са важен фактор за реализирането на координационна, и квалификационна дейност, в помощ на обществените библиотеки от област Монтана. През 2023г. 21 библиотеки от регион Монтана спечелиха проекти на МК и обновиха своите фондове с нови заглавия.

Основните дейности бяха насочени към изпълнение на разработения и спечелен **Проект към МК – „Регионална библиотека “Гео Милев“ – Монтана - център за методическа, издателска и културно – образователна дейност“ на стойност 9 200 лв.** В рамките на проекта е организиран квалификационен семинар за библиотекари от читалищата в област Монтана. Направени са 3 изнесени обучения на чит. библиотекари в общините Берковица, Бойчиновци и Чипровци. Привлечени са нови читатели и са приобщени деца с творчески заложби към културните инициативи на библиотеката. Организирано е творческо ателие „Зима в библиотеката“ с ръководител – худ. Светослава Михайлова, в което деца и тийнейджъри от гр. Монтана, с интерес към изобразителното изкуство се обучени в теоретично разпознаване на основните художествени материали и тяхното практическо приложение. Фотокопия на изработените в ателието творби са събрани и ще се издадат в цветен фотоалбум и книгоразделители. Предстои експозиция от най- добрите творби.

Излезе от печат Сборник-а с методически материали и указания „В помощ на читалищните библиотекари“- ч.1. Под редакция в момента е и ч.2.

Рег. библиотека има участия и в професионални форуми. Директорът на библиотеката взе участие в **международен проект „ADELE“ по програма „Еразъм“ в Ирландия, Дъблин с още 19 библиотекари от Европа.**

Осъществени са две участия в Осмата Национална среща на методистите- Враца , Национална кръгла маса „70 г. Методична дейност“ в НБИВ – Пловдив. Взето Участие в Годишния Национален форум **БИБЛИОТЕКИТЕ ДНЕС 2023 „Партньорство за устойчивост“**, посветен на 10- годишнината на „Глобални -библиотеки – България“.

Издателската дейност по проекта предвижда и издаване на Сборник с доклади от V-тата регионална краеведска конференция на РБ „Гео Милев“. През 2023г. двама библиотечни специалисти от библиотеката продължават своята образователна степен във ВУЗ- ове.

По отношение на справочно-библиографската работа през годината са направени 16 писмени библиографски справки, 1110 аналитични описания и

е допълвана био-библиографията на Теодоси Антонов. Изнесени са доклади в краеведски четения и конференции и е представена демо-версия на филм за дърворезбаря Чавдар Ангелов. Съвместно с IT специалистите е извършено теренно проучване в с. Меляне, работено е по проект „РБ „Гео Милев“ – център за методическа, издателска и културно-образователна дейност“. Попълвана е дигиталната колекция на отдел „Краезнание“ с копия на издания на вестник „Наше слово“ и е създадена нова такава, под наслов „Книжно наследство“, където влизат дигитални копия на съхранявани в НБКМ пиеси, написани от Кирил Пенков. Взето е участие като лектор в изнесено обучение в читалищна библиотека - гр. Берковица. Изготвен е Календар на годишнини на местни личности и събития за 2024 г.

Цялата служебна дейност през годината бе обезпечена и чрез извършване на технически дейности, свързани с компютърната техника и програмния продукт „Автоматизирана Библиотека“. Ежегодно се изработват електронни дневници на отделите и електронен архив на КДБФ на библиотеката, а ежедневно се генерират осигурителни копия на БД „АБ“. Бе преинсталирана операционната система с последваща чиста инсталация на библиотечния продукт. Генерирани и разпечатани са баркодове, изпълняващи ролята на инвентарни номера. През годината е взето участие в проекта „Бълг. Библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“. Поддържан е сайта, подсайта на Детски отдел и видео канала в You Tube. Генерираните показвания за канала са 6419, времето за гледане е 115,1 часа или с 22% повече от предходната година, а абонатите са се увеличили с 30.

През Европейската седмица на програмирането 434 деца са имали практически занятия с роботизираните пчелички Bee-Bot и Blue-Bot.

Дейността на библиотеката бе подходящо представена в социалните мрежи. Последователите за 2023 г. са 5300, което е с 277 повече от предходната година, публикуваните текстове са 801, което е с 306 повече от 2022 г. Страницата ни в Instagram има 237 последователи или с 69 повече. През 2023 г. библиотеката са проведени над **250 културни събития и инициативи** - екскурзии в библиотеката, изложби, витрини, конкурси, конференции, литературни четения, образователни игри, обучения, представяне на книги, срещи с писатели, тематични часове, летни програми за деца, литературни утра и часове на приказката, , отбелязване на годишнини.

Културните събития са проведени с участието на над 6 000 неформални потребители – /възрастни и деца от нашия град /.

Организираните художествени изложби за годината са 10 на брой. Представени са нови книги на местни и национални автори като Елена Павлова, Милена Радева, Ели Лозанова, Мартен Калеев, Любомир Йорданов, Катя Антонова, Сийка Тачева, Борислав Костов ,Наталия Цветанова и др.

Проведена е музикална лектория за Дико Илиев, която е представена пред 340 ученика, откриване и закриване на Маратон на четенето и Забавно лято в библиотеката, Ден на книгите за Хари Потър, Нощ на литературата.

*Нови инициативи са: проведеният, съвместно със Съюза на младите писатели **Празник на книгата** под наслов „Ние, младите писатели“ и традиционния вече конкурс „Скъпи Дядо Коледа“, Първи „Ден на четенето в България“ под мотото „Четенето дава възможности“, **Младежка нощ на съвременна българска литература**“ и мн. др.*

Открит и монтиран е барелеф на Гео Милев на входа библиотеката

НАПРАВЛЕНИЕ „РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ“

През последните години РБ ” Гео Милев” успя да се превърне във водещ културен институт, работещ за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, култура и духовни ценности. Библиотеката е значим и притегателен център в предоставянето на достъп до знание, информация и услуги за жителите на град Монтана и региона.

През 2023 г. работихме за:

- Оптимизиране организацията на комплектуване, поддържане, обогатяване фондовете на библиотеката и информационно- търсещите системи;
- Привличане на повече ползватели на библиотечни услуги;
- предоставяне на библиотечно-информационни услуги, адекватни на нуждите на обществото;
- изграждане на информационни умения у ползвателите;
- внедряване на нови форми и практики в работата на библиотеката като образователен, културен и информационен център.

I. КОМПЛЕКТУВАНЕ, ОБРАБОТКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ФОНДА

Комплектуването на нови библиотечни документи е един от най-важните компоненти за привличане на нови читатели. Както всяка година, така и през 2023 година се следяха новите и актуални заглавия, излизащи на книжния пазар - с цел обогатяване и обновяване на фонда, съобразен със спецификата на работа на отдела и читателските търсения.

I.1. ЦИФРОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

За пръв път през 2023 г. комплектуването на БФ бе извършвано чрез закупуване на книги главно със собствени средства, на второ място чрез проекта „Бълг. библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ и значително по-малко от дарения на автори, читатели и издателства. Продължихме с попълването на фондовете не само с най-новата художествена литература, но и с отраслова литература от всички отрасли на знанието, купихме книги и от издателства, които работят само с електронни книжарници, но не и с доставчици, успяхме да извършим докомплектуване на многотомни и продължаващи издания, както и да закупим изпуснати томове през годините.

Набавените през 2023 г. библиотечни материали са **4402** броя на стойност **66 388,22** лв. Наличието на сериозна финансова сума за закупуване на книги ни даде възможност да си позволим закупуването на скъпи справочни издания, албуми, а също така и луксозни юбилейни издания. Успяхме да поръчаме литература от издателства, които не работят с фирми доставчици, книги, които нямат ISBN (съответно не могат да се поръчват с проекта), а само баркод или пък книги реализирани, чрез Самиздат. За поредна година и чрез проекта на МК закупуваме качествена художествена и отраслова литература, с която обогатяваме ядрото на фонда. Издателствата, от които сме набавили най-много книги по проект са Сиела, Изток-Запад, Колибри, Университетско издателство - София. Закупените библиотечни документи за годината са **3294** броя на стойност **52173,11** лв., а дарените документи, които са инвентирани са **1022** броя за **11177,38** лв. Като абонамент са постъпили **70** броя периодични издания на стойност **2178,10** лв, а по проекта от Министерство на културата **932** броя, на стойност **12464,25** лв.

Тенденцията, сами да закупуваме нужните ни документи е положителна и дава възможност комплектуването да се извършва по правилният начин.

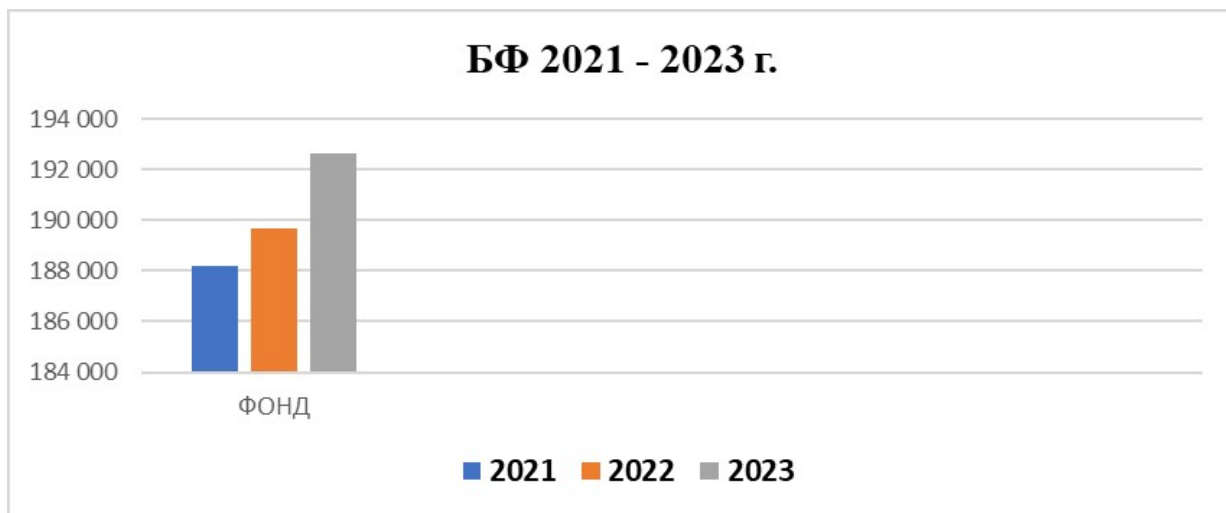
Година	Закупени	Дарени	Инв. абонамент	Оригинални произведения
2023	3294	1022	70	5
2022	2355	1419	62	-
Разлика	939	-397	8	5

Дарители през 2023 г. са най-вече автори и издатели на книги, читатели, издателства културни и образователни институции. По отношение на вида документи най-голям е дялът на книгите – 4231 бр., следван от

периодичните издания – 72 бр., CD/DVD – 50 бр. По отношение на отраслите на знанието най-голям е дялът на художествената литература, следвана от детската худ. литература, обществени науки, литературата в областта на изкуствата, техническите науки и историята.

Наличността на библиотечния фонд към 31.12.2023 г. е 192 637 библиотечни материали.

ОБЩО	бр.	цена
ДАРЕНИ	1022	11177,38
ЗАКУПЕНИ	3294	52173,11
ЗАМЕНЕНИ	11	89,63
ИНВ. АБОНАМЕНТ	70	2178,10
КАРТИНИ	5	770,00
	4402	66388,22

По отношение на разпределението най-голям е дялът на книгите – 172 862 тома, следвани от фонда от гр. плочи – 5798 броя, нараства фонда от периодични изд. – 3679 тома, графични изд. – 1440 тома, а също така ръст бележи и колекцията от аудиовизуални материали (CD/DVD) – 1906 броя. В библиотеката са постъпили като дарение и 5 оригинални произведения на изкуството – картини, на стойност 770 лв.

I.2. РЕГИСТРАЦИЯ И ОБРАБОТКА НА ФОНДОВЕТЕ

Според Наредба №3 от 18.11.2014 г. всеки един библиотечен документ е регистриран общо и индивидуално в книгите за движение на библиотечен фонд и в

инвентарните книги. Съставени са 57 Акта за придобиване на библиотечни документи без първичен съпроводителен документ, от които 1 Акт за инвентиран абонамент и 3 Акта за книги получени по книгообмен, а също така и придружаващите ги списъци за новопостъпили документи. Постъпилите първични съпроводителни документи (фактури) в библиотеката през 2023 г. са 17 броя (8 за 2022). От миналата година се изработват и дават благодарствени писма на всеки дарител, чийто адрес или мейл е предоставен в отдела, освен ако той изрично не откаже. Затова са изготвени и изпратени 39 благодарствени писма.

Книгите за движение на библ. фонд са приключвани от гл. библиотекар на всяко тримесечие, като са отразени всички промени по движението на документите, пренасочването от един отдел в друг и отчисленията. Промените са отразени и в инвентарните книги, фишовите каталози и електронния каталог. При годишното приключване отразяването е направено и в книгите за движение на съответните отдели и в общата книга за движение, а също така и в електронната инвентарна книга на библиотеката.

Всички новополучени библиотечни документи са издирени в каталозите на библиотеката, обработени са аналитико-синтетично и технически и са предадени на структурните звена. Изработени са отчети и справки за всяко тримесечие и годишна за счетоводството на библиотеката и за Община Монтана.

През 2023 г. продължихме работата и в ретро базата данни. Всички библиотечни документи, подадени от обслужващите звена в тази база се издирват в инв. книги и се въвежда в електронния каталог не само подадения екземпляр, но и всички налични екземпляри от даденото издание, както и всички томове на многотомните издания. Всеки новополучен библиотечен материал е въведен в електронния каталог. Новите записите в каталог книги и некнижни за годината са доста голям брой - **3003** броя. Броят пък на коригираните и поправени записи е **4300** броя. Своевременно е и сканирането на кориците на книгите влизащи в ел. каталог, като сканираме всяко отраслово заглавие в бюлетин „Нови“, включително дисковете и нотните издания, а също и изображенията на оригиналните произведения на изкуството. Сканирани са 931 обекта и са прикачени дигиталните изображения на съответните записи. Продължаваме и с редакциите в електронния каталог. Ежедневно, съвместно със системния администратор отстраняваме дублирани термини от класификаторите, попълваме празни кодове по УДК, коригираме грешни ключови думи, предметни рубрики и авторски отговорности. Продължи и работата по вкарването на език за КДБФ и отрасъл в модул некнижни, която задача ще продължи и в следващата година.

Сериозна работа имаше в КОК и по отношение на проекта (3 пъти се преработва за 2023 г.) към МК. Всяка една книга е прегледана за некоректна цена, автор или ISBN, допълниха се заглавия и бройки и след това ги предадохме на системния администратор, който ги провери за съотношението български/чужди, издателства, събра ги и направи рекапитулацията. След това трябваше да намалим бройките и заглавия наполовина, за да се вместим във новата финансова рамка. Цялата логистика, получаване, отмятане, вкарване и ценообразуване на проектните книги се поема от зав. отдела, сътрудниците и системния администратор.

I.3. ОТЧИСЛЕНИЯ

През 2023 г. се отчислиха 1681 броя библиотечни документи на стойност 4997,27 лв. Отчисленията са оформени в 4 Акта за отчисление, изработени са и придружаващите ги списъци с отчислени заглавия, цени и отрасли. Акт 1, 2 и 3 са отчислени като физически изхабени. Останалият Акт за отчисление обхващат повредени и невърнати от читатели библиотечни документи (Заменени срещу Загубени) на обслужващите звена – Заемна за възрастни и Детски отдел. Това са 11 документа на стойност 68,56 лв. Всички отчисления са отразени в инвентарните книги, КДФФ, каталозите, електронната БД, разпределени са по вид, отрасъл и език и са съставени актове за отчисление, протоколи и списъци на отчислените заглавия. При годишното приключване зав. отдела е нанесъл всички отчисления в книгите за движение (книжни и електронни).

I.4. ДРУГИ

През 2023 г. сътрудниците в отдела отново прегледаха и преработиха класификационните индекси на УДК 2017 г. в съответствие с нашите отдели и отрасли. Освен съществуващите, на места сме допълнили и нови индекси, които да представим на вниманието на колегите от обслужване. Всеки отдел ще получи своята таблица, където срещу действащите в момента индекси е даден съответстващият му индекс от новото УДК.

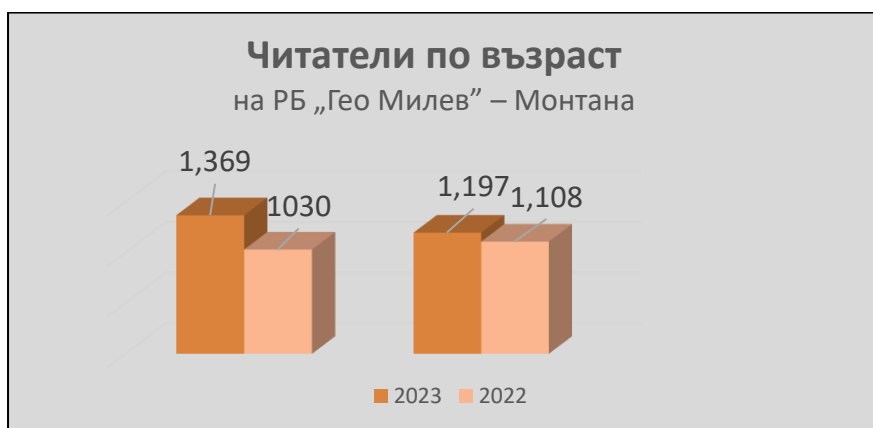
През годината работещите в отдела са вземали участие и в дейности на библиотеката, извън преките им задължения, като мероприятия и др. п. Освен традиционното присъствие сътрудник в отдела взе участие в Нощта на литературата, друг бе водещ на представянето на книгата „Станете! ООД: Не си играй с храната“ и в „Забавното лято в библиотеката“. По традиция през 2023 г. също давахме методически указания на читалища от областта по отношение на техните проекти. Също така част от сътрудниците са ходили да

заместват в отделите с обслужване на читатели. Въпреки някои ситуации, пред които беше изправен отдел КОК, като непланирани отпуски на служители, всички задачи успяхме да приключим в рамките на поставените срокове.

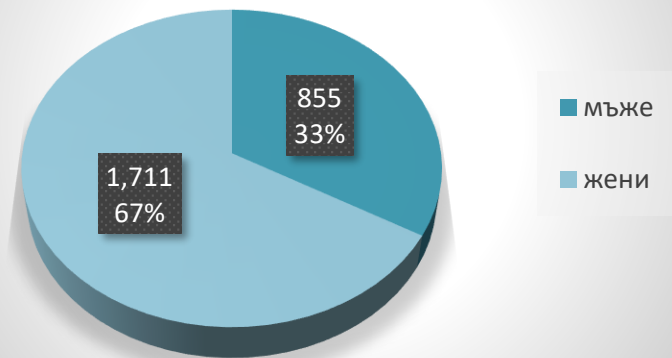
НАПРАВЛЕНИЕ „ОБСЛУЖВАНЕ НА ЧИТАТЕЛИ“

II. ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА РАБОТАТА С ЧИТАТЕЛИ

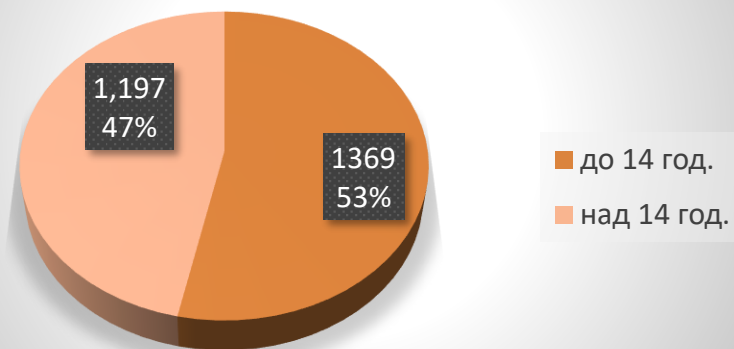
Постигнати библиотечни показатели:

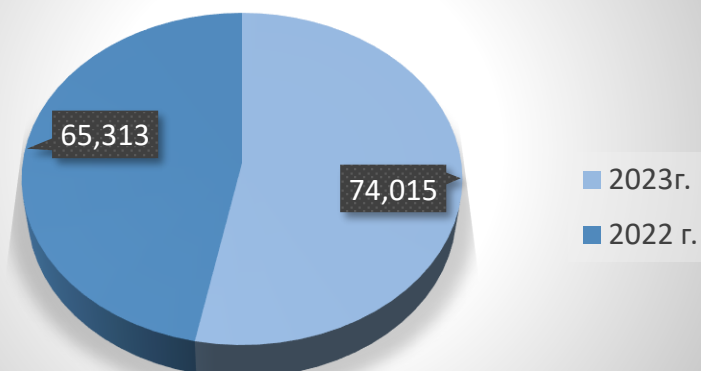
Читатели по пол 2023 г.
на РБ „Гео Милев” – Монтана

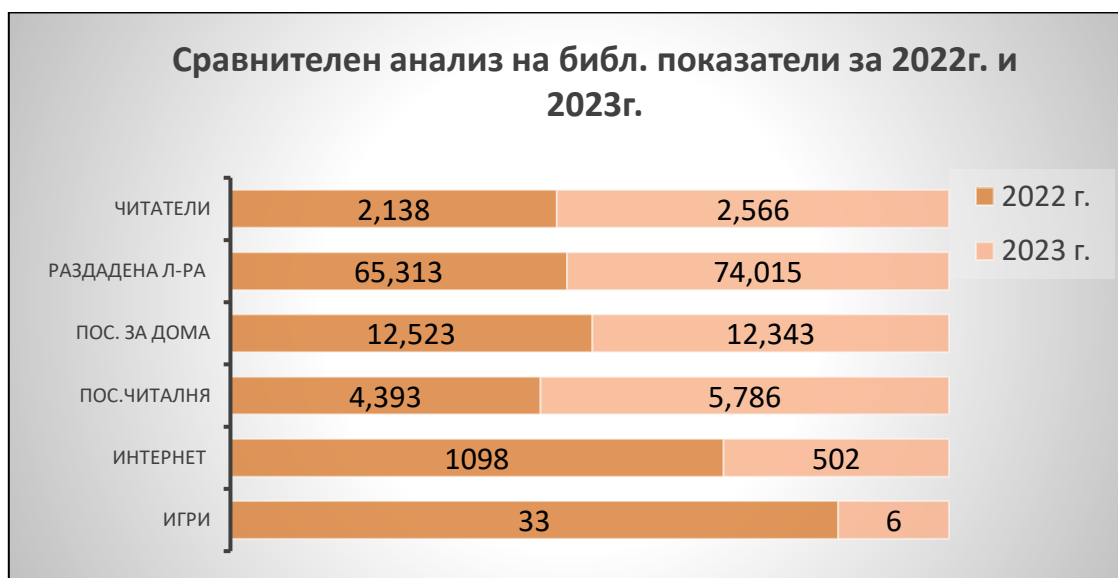

Читатели по възраст 2023 г.
на РБ „Гео Милев” – Монтана

Заети библиотечни документи
в РБ „Гео Милев” – Монтана

Представянето на статистическата информация е част от цялата библиотечна дейност на регионалната библиотека, тъй като тя дава нагледна представа за ефективността на предлаганите услуги пред общността. Представянето на количествените и качествени показатели е своеобразен анализ за постигнатите резултати от библиотечните дейности през годината. Абсолютните и относителни показатели са необходими за националната статистика на НСИ, а също така и в световен план за сравнителен анализ на библиотеките.

Посещаемост	7,27
Читаемост	28,8
Обращаемост на фонда	0,38
Обхватност	6,6%
Книгоосигуреност на читател	75
Книгоосигуреност на жител	4,96

II.1. ОТДЕЛ „ЗАЕМНА ЗА ВЪЗРАСТНИ“

I.2.1 ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

През 2023 г. основна цел при работата с читателите беше привличането на нови групи от потребители и тяхното качествено и релевантно обслужване по всички възможни традиционни или електронни начини.

Отдел „Заемна за възрастни“ се включи активно в реализацията на проекта с анализ и подбор на литература от българския книжен пазар. В изготвените

списъци бяха включени книги от областите: художествена литература; хуманитаристика; специализирани материали в помощ на учениците; справочна и научна литература, съобразно профила на библиотеката. Извън проекта бяха издирени и поръчани нови книги за попълване фонда на библиотеката.

Новата литература получена досега за 2023 година е 2385 тома. Обработените библиотечни документи са разписвани своевременно и са вмъквани във фонда на отдел „Заемна за възрастни”. Прегледани са и предадени за обработка в отдел КОК всички дарения от читатели.

Поддържан е в изправност книжния фонд на отдела спрямо разпределението на библиотекарите като текущо са подлепвани скъсани екземпляри. С цел оптимизиране на пространството е извършено пренареждане на фонда и са подменени надписите, където е необходимо. Отделени са повредените и изхабени книги и са талонирани за отчисление по причина „Физически изхабени“.

Направено е прочистване на фиши на отчислени книги от азбучен, заглавен и систематичен фишов каталог, подадени от отдел КОК.

Поддържано е временното хранилище в отдел КОК.

Върнатите библиотечни документи са разреждани своевременно след извършена дезинфекция в машината.

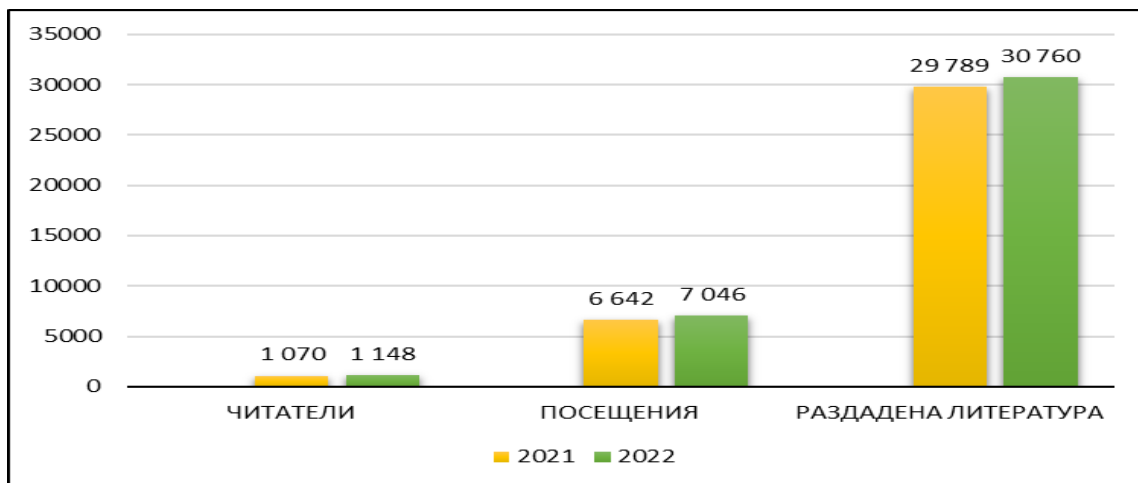
Дейността на обслужването е регламентирана в Правилник за обслужване на читатели, Ценоразпис на таксите и услугите, и не на последно място – Етичния кодекс на библиотекарите в Република България.

Към 31.12.2023 г. в отдела са регистрирани нови читатели, посещения и раздадена литература:

II.1.2. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ

ГОДИНА	ЧИТАТЕЛИ	ПОСЕЩЕНИЯ	РАЗДАДЕНА ЛИТЕРАТУРА
2022	1 148	7 046	30 760
2023	1 245	7 188	31 852

През изтеклата 2023г. отбелязваме ръст при всички статистически показатели.

И през изминалата година библиотечните специалисти положиха усилия за събиране на невърнатите библиотечни материали от читатели, чрез писане на писма - 106 броя.

Поддържана е актуална регистрационната картотека на читателите. Водена е отчетността на Дневника на отдела. Продължи обслужването на читателите по МЗС, изпълнени през 2023 година са 6 броя заявки.

В ежедневната си работа библиотечните специалисти от отдела са използвали всички възможни начини за библиотечно - информационно обслужване на своите потребители: ежедневно се правят устни справки за търсена литература, издирва се търсена по определена тема литература, отговаря се на отправени запитвания и заявки за презапис или резервации по телефон и е-поща.

Работим много усилено за разгласяване на онлайн услугите, които могат да бъдат ползвани чрез Уеб страницата на библиотеката като: търсене в Е-каталог, заявка за презапис на книги, заявка за резервация на книги, проверка на статус и др., което ще бъде продължаваща тенденция и през 2024 година. През годината са направени:

Направени са резервации за търсена литература – 252 броя, от които 208 броя са изпълнени.

Чрез внедряването на нови форми и практики в работата ни, библиотеката се оформи като предпочитан образователен, културен и информационен център. За наше и на читателите съжаление все още онлайн модул “Моята библиотека“ не работи.

II.1.3. БИБЛИОТЕЧНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ:

-Поддържане актуална регистрационната картотека на читателите;

-Поддържане картотеката на читателските откази - за 2023 година отказите са 31 броя.

-Поддържане в изправност дневника на отдела;

-Популяризиране сред потребителите на библиотеката за предлаганите дистанционни услуги, чрез които имат възможност да получат исканата от тях информация; да направят резервация за желаната от тях литература и презапис на вече заета литература по e-mail или телефон;

-Оказване на консултантска помощ на потребителите при търсене на информация по тема или определени заглавия;

II.1.4. КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ И РЕКЛАМА НА ФОНДА:

Тематични витрини - 25 бр.

Постоянни витрини: „Нови книги”, „За Вас, ученици”, „Силата е в теб”, „Духът на здравето”. Участие във всички изяви, свързани с функциите и задачите на библиотеката, а именно „библиотеката е културна, информационна и образователна институция”.

Онлайн инициативи :

Рубрика “Психология за всеки” – представяне и реклама на новите книги по психология; Рубрика „В помощ за матурата” - представяне на материали в помощ на подготовката за матурата; Рубрика „Първите десет” – ежемесечно представяне на най-четените пет книги през изминалия месец.

II.2. ОТДЕЛ „ЧИТАЛНИ”

I.2.1 ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

През 2023 г. сектор „Читални” на Регионална библиотека „Гео Милев”- гр. Монтана продължи да функционира като информационен център, който изпълнява успешно основните функции, свързани с предоставянето на информационни ресурси и услуги за удовлетворяването на образователните, информационни, културни и личностни потребности на своите ползватели. Усилията на екипа от библиотечни специалисти бяха насочени в реализацията на дейности в следните приоритетни области:

- Обновяване на библиотечните колекции с нови информационни източници;
- Предоставяне на иновативни услуги, базирани на новите информационни и комуникационни технологии, които да отговарят на нуждите на

потребителите и да покриват критериите за модерно и ефективно обслужване;

- Чрез различни културни прояви библиотеката да достигне до повече хора. Стремешът на сектора е местната общност да приема читалните като информационно-образователен и културен център с широк спектър от разнообразни услуги.

II.2.2. СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ ЗА 2023 г.

Раздадени библиотечни документи	Книги	Периодика	Други	Общо
Читалня „Хуманитарни науки”	18636 тома	2898 тома		21534 тома
Читалня „Точни и приложни науки”	1094 тома	954 тома	88 тома	2143 тома
Езикова читалня	-	-	-	-

ПОСЕЩЕНИЯ

Читалня 1	1204
Читалня 2	719
Интернет посещения	538
Езикова читалня	-

НОВОНАБАВЕНИ БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ

Читалня „Хуманитарни науки”	231 тома
Читалня „Точни и приложни науки”	117 тома
Читалня „Периодика” .	77 тома
Езикова читалня	1 том

ОПИСАНИЯ В БАЗА ДАННИ „СТАТИИ“

Читалня „Хуманитарни науки“	355 записа
Читалня „Точни и приложни науки“	184 записа

АБОНИРАНИ ЗАГЛАВИЯ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ

Вестници	19 заглавия
Списания	52 заглавия

БРАКУВАНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ

Вестници	11 течения
Списания	17 течения

ПОДВЪРЗАНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ

Вестници	21 тома
Списания	36 тома

ОТЧИСЛЕНИ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ – 216 ТОМА

Набавянето на библиотечни документи през годината е извършено съобразно политиката на комплектуване и текущото проучване на читателското търсене. Абонаментът на периодични издания е направен след анализ на потреблението и търсенето на заглавията, чрез обобщена статистика на попълваните от ползвателите заемни бележки в секторите, в които се предлагат периодичните издания, съобразно показателите в Стандарта за библиотечно-информационно обслужване и финансовите възможности на библиотеката. През годината работихме по проекта от министерството на културата за закупуване на нова литература и съответно закупуването със собствени средства на библиотеката.

Всички новопостъпили книги в читалните се фишират и така остават единствените звена, поддържащи традиционни каталози.

През годината са направени множество устни фактографски справки, а за писмените – читателите са насочвани към услугите на Справочен отдел. Направени са годишните актуализации на „Режима за съхранение на периодичните издания в библиотеката и на характеристиката на фонда от периодични издания. Прочистените поради изтекъл срок на съхранение периодични издания са бракувани. Една част са предоставени за заемане за дома, а друга за вторични суровини.

Съобразно Режима за съхранение на периодичните издания са подвързани 62 тома периодични издания, съхранявани в читалните и в хранилището. Проведени са дейности по профилактика на фондовете в книгохранилището, както и в залите за свободен достъп в основната сграда.

Прочиствани са своевременно периодичните издания с нетраен срок на съхранение, преподреждани са фондовете съобразно плануването и са подменяни сигнатурните лепенки, където е необходимо.

Новите постъпления своевременно са предоставяни на читателите чрез постоянната витрина „Нови книги” за визуално провокиране на интереса към тях, подготвяни са инфо-страници за профила във фейсбук на интересни статии от периодичните издания и на постъпления от нови книги. За популяризиране на фондовете сме посещавали и на място учебни заведения, организирали сме и читални на открито.

Изготвен и разпечатан в книжен вид в началото на годината бе ежегодният „Бюлетин на получаваните периодични издания в РБ „Гео Милев“.

И през 2022 година на разположение на потребителите бе безплатният достъп до образователната онлайн платформа „Уча. се”. Материалите в нея следват официалната училищна програма и са съобразени с държавните образователни стандарти.

II.2.3. ЧИТАЛНЯТА КАТО КУЛТУРНО ПРОСТРАНСТВО

Стремежът на екипа е местната общност да приема читалните не само като място за работа с книги, но и като обществено достъпен културен център, място за укрепване съзнанието за културно наследство, научните постижения и иновациите. Сектор „Читални“ е инициатор на разнообразни културни и образователни прояви с регионално и национално значение. В сътрудничество с местната власт, културни и образователни институции, различни партньорски организации, библиотечните специалисти вложиха с много всеотдайност знанията и идеите си, за да бъде библиотеката днес неотменна част от живота на местната общност.

За втори път през отчетната година проведохме „Младежка нощ на литературата 2023“.

ВИД КУЛТУРНА ПРОЯВА	БРОЙ
Презентации	15
Изложби	7
Уроци	32
Видеоуроци	20
Обзор на литература	5
Витрини	28

Използваната литература при колективните посещения е 1504 тома. Посещенията на културните прояви са 1246.

II.3. ДЕТСКИ ОТДЕЛ

II.3.1. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

През 2023 г. Детски отдел обогати фонда си със **1761** библиотечни единици. Книжният фонд на отдела бе поддържан и добре организиран, като текущо бяха подлепвани скъсаните екземпляри. Повредените и физически изхабени книги бяха отделени и талонирани за отчисление по причина „Физически изхабени“. Всички върнати книги се дезинфекцираха посредством специална машина, след което се пускаха отново в обращение.

Дейността на обслужването е регламентирана в Правилник за обслужване на читатели, Ценоразпис на таксите и услугите, и не на последно място – Етичният кодекс на библиотекарите в Република България.

Към **31.12.2023** г. в отдела са регистрирани **1 321** нови читатели. Посещенията в Заемна са **5 805**, а тези в Читалня **3 220** /общо 9025/, като от тях **2 914** са от събития и мероприятия. През 2023 г. са раздадени **17 947** тома литература.

II.3.2. СТАТИСТИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2023 г.

РЕГИСТРИРАНИ ЧИТАТЕЛИ		
ОБЩО	СТЕПЕН	ПОЛ

	НАЧАЛНА	ОСНОВНА	МЪЖ	ЖЕНА
1 321	931	390	572	749

РАЗДАДЕНА ЛИТЕРАТУРА					
ОБЩО	КНИГИ	ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ	ГРАФИЧНИ	CD/DVD	ИГРИ
17 947	17 749	125	2	16	55

РАЗДАДЕНА ЛИТЕРАТУРА РАЗПРЕДЕЛЕНА ПО ЕЗИК					
ОБЩО	БЪЛГАРСКИ ЕЗИК	АНГЛИЙСКИ ЕЗИК	НЕМСКИ ЕЗИК	РУСКИ ЕЗИК	ДРУГИ
17 947	17 910	18	1	-	18

РАЗДАДЕНА ЛИТЕРАТУРА РАЗПРЕДЕЛЕНА ПО ОТРАСЛИ НА ЗНАНИЕТО																
0 ОБЩ ОТДЕЛ	1 ФИЛОСОФИЯ	2 РЕЛИГИЯ	3 ОБЩ. ПОЛ. Л-РА	5 МАТЕМАТИКА	61 МЕДИЦИНА	62 ТЕХНИКА	63 СЕЛСКО СТОПАНСТВО	7 ИЗКУСТВО	79 СПОРТ	80 ЕЗИКОЗНАНИЕ	82 ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ	9 ИСТОРИЯ	91 ГЕОГРАФИЯ	ХУДОЖЕСТВЕНА ЛИТЕРАТУРА	ДЕТСКА ОТРАСЛОВА	ДЕТСКА ХУДОЖЕСТВЕНА
214	211	33	432	1210	165	328	126	177	170	39	22	832	45	18	4004	13925

СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ			
ПОКАЗАТЕЛИ	2022 г.	2023 г.	СРАВНЕНИЕ
Брой читатели	990	1 321	С 331 читатели повече

Посещения в Заемна	5 369	5 805	С 436 посещения повече
Посещения в Читалня	2 601	3 220	С 619 посещения повече
Раздадена литература	16 594	17 947	С 1 353 тома повече

Поддържана е актуална регистрационната картотека на читателите. Водена е отчетността на Дневника на отдела. Направени са **20 бр.** тематични устни справки (изобразително изкуство, превозни средства, домашни любимци, готварство, футбол, история на Египет и др.). В ежедневната си работа библиотечните специалисти от отдела са използвали всички възможни начини за библиотечно – информационно обслужване на своите потребители.

II.3.3. КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ И РЕКЛАМА НА ФОНДА:

През 2023 г. служителите на Детски отдел са провели **95** мероприятия (екскурзии и уроци в библиотеката, срещи с писатели, литературни утра и др.), като са използвани всякакви форми и методи на работа с цел популяризиране дейността на Детски отдел и съответно на библиотеката. За всички мероприятия са изготвени презентации по определена тема, интерактивни игри, викторини и други забавни образователни материали. По повод бележити дати и кръгли годишнини са направени **15 бр.** витрини. Всеки месец са изготвяни в Publisher афиши „Топ 10 най-четени книги“, които са публикувани на фейсбук страницата на библиотеката, с цел популяризиране на фонда на Детски отдел.

И тази година традиционните ни вече инициативи като „Маратон на четенето“ и „Забавно лято в библиотеката“ се радваха на голям интерес.

„Маратон на четенето 2023“ се проведе в периода 20 април – 31 август. В него взеха участие 153 деца от 12 училища в градовете Монтана, София, Пловдив и Варна. За периода на „Маратон на четенето 2023“ участниците прочетоха 2151 книги. През месец октомври екипът на Детски отдел изготви класиране на взелите участие в „Маратон на четенето 2023“ и награди победителите.

Програмата „Забавно лято в библиотеката 2023“ се проведе в периода 9 юни – 14 юли и беше предназначена за деца завършили първи и втори клас. Участие взеха 40 деца, разпределени в две групи от по 20 деца, като всяка група имаше занимания два пъти седмично.

Темите бяха базирани на произведения, включени в задължителния списък с литература за следващата учебна година. На първото занятие всички деца получиха Читателски дневник, в който записваха прочетените книги, любимите герои, поуките и рисуваха илюстрации. Освен с четене и обсъждане на произведенията, децата се забавляваха с интерактивни игри и викторини, рисуване, драматизации, песни и танци.

През месец октомври се включихме в световната инициатива „Ден на книгите за Хари Потър“. Екипът ни декорира отдела и подготви различни игри. В събитието взеха участие 26 деца на възраст 9-14 години.

През месец декември се проведе инициативата „Час на коледната приказка“. Над 260 деца от шест детски градини в Монтана слушаха с интерес вълшебните коледни истории, които им прочетохме и разглеждаха пъстрите книжки.

През изминалата 2023 г. Детският отдел продължи да поддържа добри контакти с всички училища и детски градини на територията на гр. Монтана, и се утвърди като пълноправен партньор в образованието и възпитанието на децата. Продължи успешно да изпълнява своята мисия – да възпита у децата любов към книгите и четенето от най-ранна възраст, както и да обогатява техните знания и речников запас, да развива интелекта им и да разширява техния кръгзор и въображение.

II. 4. ОТДЕЛ ИЗКУСТВО

През 2023г. посещенията в отдел „Изкуство“ са **314**, от които **179** в Заемна/Изкуство/ и **135** в Читалня /Изкуство/.

	Посещения 2023	Посещения 2022	Заета литература 2023	Заета литература 2022

Заемна	179	97	273	398
Читалня	135	80	279	234
ОБЩО :	314	177	552	632

Раздадените библиотечни материали са **552** от които **273** са в заемна и **279** в читалня. През 2023 година отдел „Изкуство” се обогати с 140т. Подредени са 20 витрини за бележити дати и творци на изкуството.

Раздадените библиотечни материали по видове:

Видове библ. материали	З а е м н а	Ч и т а л н я	О б щ о
СД	267	227	494
Графични изд.	4	12	16
Книги	1	40	41
Видеокасети	1	-	-
Общо	273	279	552

III. МЕТОДИЧНА, ЕКСПЕРТНО- КОНСУЛТАНТСКА И КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Приоритет за РБ „Гео Милев“ е да продължи да се развива като разпознаваемо и желано място за предоставяне на висококачествени традиционни и иновативни услуги за потребители от всички възрасти.

Методичната и експертно- консултантската дейност са важен фактор за реализирането на тези услуги. През отчетната 2023 г. отдел „Методичен“ продължи да работи за повишаване нивото на координационна, експертно – консултантска и квалификационна дейност в помощ на обществените библиотеки от област Монтана. Методичната дейност е тясно свързана с основните цели на РБ „Г. Милев“, а именно: да се утвърди като нов модерен и разпознаваем център за висококачествени иновативни услуги категории от екип добре подготвени професионалисти; да създава са нови трайни и устойчиви партньорства с училища, детски градини от обл. Монтана; да отчита увеличение на мотивацията за учене и развиване на личностните и социални умения на подрастващите.

Основните дейности бяха насочени към изпълнение на разработения и спечелен Проект към МК – „Регионална библиотека “Гео Милев“ – Монтана - център за методическа, издателска и културно – образователна дейност“ на стойност 9 200 лв.

Продължиха контактите с ръководителите на читалища и библиотеки от регион Монтана. Благодарение на тях беше възможно бързото предаване на различна по характер информация до библиотеките, които нямат достъп до интернет и електронна поща за организиране и подпомагането при кандидатстване по проекти за обогатяване на библиотечния фонд.

III.1. КООРДИНАЦИОННА И ЕКСПЕРТНО- МЕТОДИЧНА ДЕЙНОСТ

Събирането, организирането, анализирането и архивирането на информацията за дейността на обществените библиотеки от област Монтана бе основна и реализирана задача през първото тримесечие на 2022 г. Подготвени бяха образци в табличен вид за всяка отделна библиотека с основни библиотечни показатели. Голяма част от таблиците са достигнали в е-образец, попълнени и върнати обратно на е- пощата на методичен отдел. Друга част са изпратени по Бълг. пощи, а трети се попълват на място – при посещение в Методичен отдел. Събираната по този начин информация за дейността на библиотеките улеснява попълването на Годишните анкетни карти за Обществения Регистър на библиотеките. Оказани са 21 консултации – устни, по имейли и при посещения на място.

Методичният отдел и специалисти от КОК консултираха н 12 читалищни библиотеки в кандидатстването им по проекта на МК „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“. Помощта на библиотеките се състоеше в подготвяне на списъци с книги в Приложение 2; изготвяне на апликационните екземпляри и декларациите Приложения 3 и 4 ; изработване на таблици с рекапитулация на сумите.

През 2023г. 21 библиотеки от регион Монтана спечелиха проекти на МК и обновиха своите фондове с нови заглавия. Има и неодобрени, поради технически проблеми с електронните носители. Работата на методичен отдел продължава с многократни консултации по подписването на договорите, реализирането, комуникация с издателствата и отчитането на проектите на МК.

През отчетния период продължи поддържането на Регистър-а на обществените библиотеки. Дейността е ежегодна в периода - януари – март и е свързана с одобряването и връщането за редакция на информационните карти на библиотеките. Голяма част от консултантската помощ бе осъществена в тази насока. /21 консултации/.

III.2. МЕТОДИЧНА И КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Експертно- консултантската и методическа дейност е основен фактор за повишаване на професионалната квалификация на библиотечните кадри.

Продължи работата с новия модул „Регионални дейности“. На национална среща на методистите в Пловдив беше обсъдена работата в детайли по модула и се взе решение с писмено становище за промени и допълнения към РС -ТМ за преработка и допълнения. Тъй като модула преповтаря цялата регистрация от Регистъра, а не дава възможност за извършване на търсения и конкретни справки.

Проведен е обучителен семинар – практикум с новоназначени и новопостъпили кадри. с цел повишаване на професионалната квалификация на персонала. През 2023г. двама библиотечни специалисти от библиотеката продължават своята образователна степен във ВУЗ- ове.

III.3. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Излезе от печат Сборник методичен материали в помощ на читалищните библиотекари. То обхваща основни нормативни документи, свързани с дейността на обществените библиотеки и практически насоки за за организиране на библиотечния фонд и обслужването на читатели. Той е издаден с финансовата подкрепа на МК в рамките на спечелен проект.

Редакция на докладите при предпечатната подготовка на изданието „Непознатия Северозапад“ - от Четвъртата регионална краеведска конференция.

III. 4. КОНФЕРЕНЦИИ, ФОРУМИ

На Осмата национална работна среща на методистите от Регионалните библиотеки,4 - 5 октомври 2023 г. - гр. Враца бе представена презентацията „ИНОВАТИВНИ ПРАКТИКИ ЗА МЛАДЕЖКИ ПУБЛИКИ“

- Участие в Годишния Национален форум БИБЛИОТЕКИТЕ ДНЕС 2023 „Партньорство за устойчивост“, посветен на 10- годишнината на „Глобални - библиотеки – България“
- Участие в Национална кръгла маса в НБ" , посветена на 70 г. от създаването на библиотечната методична дейност в Б-я.

III.5. ВЪТРЕШНИ ДЕЙНОСТИ

- Изготвяне на ежемесечен сумарен електронен дневник на сектор „Обслужване“

- Изготвяне на статистически обобщени месечни отчети на сектора.
- Изготвяне на Годишни обобщени планове и отчети на библиотеката.
- Направено е докомплектуване на библиотековедския фонд в рамките на проектната сесия на МК.
- Поддържана е своевременно актуална картотеката на човешки ресурси от читалищните библиотеки.
- Изработвани са мултимедийни презентации и анкети с обучителна цел.

IV. СПРАВОЧНО - БИБЛИОГРАФСКА И ИНФ. ДЕЙНОСТ

IV. 1. СПРАВОЧНО – БИБЛИОГРАФСКА ДЕЙНОСТ

По читателски заявки през периода са изготвени 16 писмени библиографски справки на различна тематика.

Аналитично са описани 760 статии от периодични издания с тематика Педагогика, Образование, История, Философия, Социология и Библиотечни науки.

Периодично е допълвана био-библиографията на Теодоси Антонов и показалците към нея:

Рубриката „Попитай библиотекаря” и служебната поща са преглеждани ежедневно.

V. КРАЕЗНАНИЕ И КРАЕВЕДСКА ДЕЙНОСТ

V.1. Краезнание и краеведска дейност

Участие с доклад в 48-ми краеведски четения, организирани от Дружество на краеведите - гр. Монтана

Участие с доклад и демо версия на филма „Овчарската дърворезба – митология върху дърво“ в 20-та Регионална краеведска конференция, организирана от РБ „Христо Ботев“ – гр. Враца

Аналитично са описани 350 статии от 4 регионални вестници и периодични издания.

Съвместно с библиотечните специалисти Ангел Башев - програмист “Уеб сайт“ и Христо Иванов - системен администратор е направено теренно проучване в с. Меляне, общ. Г. Дамяново, проведено е интервю и е заснет видеоматериал за дейността и творчеството на Чавдар Антонов.

За попълване на дигиталната колекция на РБ „Гео Милев“ от архивни периодични издания са изискани и предоставени дигитални копия на

съхраняваните в НБКМ издания на в-к „Наше слово“ за периодите 1924 - 1930 г. вкл., 1936-1937 г. вкл. и 1940-1944 г.

За създаване на нова дигитална колекция „Книжно наследство“ са изискани и получени дигитални копия на съхраняваните в НБКМ пиеси, написани от Кирил Пенков - общественик, учител и драматург, роден в гр. Фердинанд. Подготвен е Календар на годишнини на личности и събития през 2024 г. Съвместно с отдел „Читални“ е проведено събитие „Пътешествие във времето“, посветено на 132 г. от обявяването на градския статут на гр. Монтана.

V.2. Участие в изяви, свързани с функциите и задачите на библиотеката

Участие като лектор в изнесено обучение в читалищната библиотека в гр. Берковица по проект „РБ “Гео Милев“ – съвременен център за координационна, експертно-консултантска, квалификационна и информационна дейност за обществените библиотеки от област Монтана“

Участие в екипа по подготовка и реализиране на проект “ **РБ “Гео Милев“ – Монтана - център за методическа, издателска и културно – образователна дейност**“, финансиран по Регионални дейности към МК.

Участие в Национален форум „Библиотеките днес 2023“ на тема: “Партньорство за устойчивост“

VI. АВТОМАТИЗАЦИЯ

За отчетния период е обезпечена служебната дейност, като са изготвени отчет за дейността на отдел „Автоматизация“ за 2023 г. и план за работата му през 2024 г. Изготвени са електронни дневници и електронна КДБФ и са предоставени по отделите за подпомагане на служебната им дейност по отчитане на данните.

Извършвани технически дейности, свързани с компютърната техника и осигуряване на автоматизираната библиотечна система на базата на програмен продукт „Автоматизирана Библиотека“, даващ ни възможност за цялостна автоматизация на библиотечните процеси и публикуване в интернет пространството на електронния ни каталог, тримесечни информационни бюлетени на новорегистрираните библиотечни документи, както и справки за най-четените автори и заглавия, което е в съответствие с дейността и мисията на библиотеката, основаваща се на надеждна, модерна и функционална ИТ инфраструктура, а сътрудниците в отделите чрез постоянство полагат целенасочени усилия за изпълнението ѝ. Допълнителна сигурност на библиотечната система дава и редовната кореспонденция и съдействие от разработчиците ѝ.

Всекидневно са изградени осигурителни копия на базите с данни на АБ и е правен запис на архива на флаш памет, а последният архив от всеки месец е записван и на компактдиск. Всекидневно е генериран архив на базите данни на Автоматизирана библиотека, а самият архив се записва и на външна памет. Пренасянето на натрупаната информация на външни носители дава още по-голяма сигурност за опазването и съхраняването ѝ. Продължава завеждането на електронния архив на инвентарните книги и на Книгата за движение на БФ, съобразно изискванията на Наредба №3/18.11.2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд.

Осигурявана е изправността на локалната мрежа и на компютърната техника за служителите в библиотеката. Оказвана е техническа помощ при работа с БД и са давани методически указания при обучение за работа с програмния продукт „Автоматизирана Библиотека“, което води и до задълбочаване на професионалните умения и комуникации.

Редовно е извършвана проверка и следене за потенциални проблеми със софтуера или хардуера. Чрез тази дейност се осигурява безпроблемната работа на електронните ни активи, както и сигурността на посетителите при работа в глобалната мрежа. В края на годината при редовна проверка на уеб сървъра се установи нерегламентиран достъп до ресурса Бяха предприети незабавни действия по отстраняването на евентуална заплаха и подsigуряването на защитата на данните. Бе преинсталирана операционната система с последваща чиста инсталация на библиотечния продукт, „Автоматизирана библиотека“ и необходимите настройки на системата, с което даде сигурен достъп на потребителите до електронния ни каталог и другите споделени ресурси.

Извършен е контрол и своевременно са отстранявани проблеми на компютърната техника и прилежащия софтуер за читатели. Извършено е следене за наличието на стар или излишен софтуер и е деинсталиран, извършена е периодична проверка и почистване от натрупаната информация. Следено е за актуалността на антивирусния софтуер и редовно е обновяван. Своевременно са набавяни всички необходими консумативи за компютрите и периферните устройства.

През изтеклата година са набрани, изработени и разпечатани информационни надписи, покани, плакати, брошури, свидетелства за дарение и рекламни материали. Сканирани, обработени и оформени са документи за вътрешна работа на отделните звена, което подпомага дейностите на колегите и допринася за по-успешната работа в изявите на библиотеката. Издирена и прегледана е информация от мрежата в помощ на служители и читатели. Сканирани са множество библиотечни документи, обработени са софтуерно и са разпечатани за ползване от читатели. Редовно е преглеждана електронната поща и при необходимост е реагирано своевременно. Генерирани и разпечатани са баркодове, изпълняващи ролята на инвентарни номера за книгите и некнижните носители, както и за фонд периодика.

Предоставена е логистична подкрепа при инициативи на библиотеката (инсталиране и работа с мултимедия, озвучаване, заснемане и обработка на видео, обработка на презентации и др.). По проекта за набавяне на нови книги са събрани и систематизирани всички заглавия, подадени от звената. Изготвена бе и рекапитулация според изискванията на проекта. Цялата документация бе разпечатана и предадена за изпращане в МК.

Регионална библиотека „Гео Милев“ се включи за поредна година в инициативата Европейската седмица на програмирането с оказване на подкрепа на образователните институции. Посетени бяха училища в града, както и подготвителна група на една детска градина. Учениците направиха първите си стъпки в програмирането по интересен и забавен начин, проведеха се практически занятия по забавно програмиране и управление, като всички участници имаха възможност да се докоснат до роботизираните пчелички Bee-Bot и Blue-Bot.

Общата рекапитулация на инициативата е: посетени пет училища, 23 паралелки с общо 412 ученици и една предучилищна група с 22 деца.

Регионална библиотека “Гео Милев” поддържа собствени основен сайт и подсайт (на Детски отдел), които спомагат за популяризирането на дейността на библиотеката и привличане на нови читатели. Публикуваната в тях информация редовно се преглежда и актуализира.

С цел получаване на по-подробни данни за нуждите на читателите ни от информация са проследени интересите на потребителите.

Статистически показатели на сайтовете (общо)

за 2023 г.

Общо показвания на страници	Общо посетители	Посетители за първи път
4 758	3217	2528

В създадения видео канал в YouTube, редовно са публикувани видео материали и дигитална информация, заснети, обработени, монтирани и разпространени в съответствие с променените условия на физическото и виртуалното пространство, популяризиращи дейността на библиотеката. Създадени са филми, показващи изработване на мартеници и на великденска украса. Заснет е филм за дърворезбаря Чавдар Антоу и е представен на краеведска конференция във гр. Враца.

Анализ за канала през 2023 г.

Генерирани показвания	Време на гледане (часове)	Абонати
6419	155,1 (22% повече)	132 общо (30 нови)

Отделът се включва и в поддържането на страницата ни във Facebook, чрез публикуване на нова и актуална информация за библиотеката, софтуерна обработка на визуалните материали, изработване на дигитални презентации и представяне в подходящ формат др. Сътрудниците в отдела активно се включват в мероприятия на библиотеката като представяне на книги, изложби, конференции и др.

Изпълнените дейности по поставените цели в съответствие с дейността и мисията на библиотеката, предполага висока степен на вътрешна съгласуваност в комуникационните действия на различните звена в хода на реалистично поставените цели и реализирани действия през отчетния период, което води до удовлетвореност на потребителите на библиотечни услуги.

VII. СЕКТОР ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ

VII.1. НАПРАВЛЕНИЯ:

През 2023 г. ПР отдела работи за:

- публичното представяне дейността на РБ „Гео Милев“ в социалните мрежи „Фейсбук“, Instagram и YouTube.
- изграждане и развитие на партньорските взаимоотношения с училища, детски градини, културни институти, неправителствени организации и различни обществени групи;
- поддържане на ефективни връзки със средствата за масова информация;
- организация на културни събития и др.

VII.2. ОТЧЕТ В ЦИФРИ:

През 2023 г., страницата на РБ „Гео Милев“ във Фейсбук, е последвана от 5300 последователи, което е с 277 повече от предходната година.

- През 2023 г. във Фейсбук са публикувани:

- 801 текста, което е с 306 повече от предходната година.
- 3705 снимки, с 1884 повече от предходната година.
- 11 видео материали, с 8 по-малко от предходната година.

Тези публикации са получили 22 942 харесвания, с 5703 повече от предходната година.

- Страницата на РБ „Гео Милев“ в Инстаграм има 227 последователи, с 69 повече от предходната година.

- През 2023 г. дейността на РБ „Гео Милев“ е отразена с 54 публикации в електронни и печатни медии, което е с 84 по-малко от предходната година.

VII. 3. ОРГАНИЗИРАНИ КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ :

VII. 3. 1. Изложби:/10 бр./

Изложба на писма и картини от конкурса „Скъпи, Дядо Коледа“;

Изложба 125 години от рождението на Дико Илиев

Изложбата „Живопис“ на Елена Манчева.

Изложба „Илюстрации“ на Елена Жаблянова

Изложба „Живопис и графика“ на Иван Каменов

Изложба на творческо ателие „РИСУВАЛНАТА“ с ръководител Светослава Михайлова

Изложба на ЮНЕСКО - „Пътешествие из живите традиции“

Фотоизложба „От Печата ци“ на Любомир Йорданов

Изложба „Цветовете на лятото“ – на Живка Младенова

Изложба „Приложно изкуство“ на Сияна Миланова

VII. 3. 2. Представяне на книги и автори: /12 бр./

Дебора Йорданова „Закъснял подарък“,

Писателката Елена Павлова – детска книга за хората с увреждания

Среща с Милена Радева "Птиците на моята хранилка"

Ели Лозанова - „Пансионът на Мария Г.“

Творческа вечер на писателя Мартен Калеев.

Книгата на Любомир Йорданов „13 истории“

Среща с детската писателка Катя Антонова,

Представяне на книгата „Станете! ООД: Не си играй с храната“ на Елена Павлова.

Книгата „В люлката на времето“ на Сийка Тачева

Борислав Костов - „Гола деветка, двойка попове и каре гробари“.

Наталия Цветанова - „Като отлитане е времето“

Елена Павлова - „Не-дивите животни на града“.

VII. 3. 3. През 2023 г. ПР отдела активно участва в подготовката и провеждането на:

- Музикална лектория „Дико Илиев – геният на народната душа“ . която бе представена пред над 340 ученици от града.
- Детски празник „Великден - весел, пъстър и забавен!“.
- Откриване и закриване на Маратон на четенето.
- Походът на книгите 2023 г.
- „Празничен брънч“ – по повод Ден на библиотекаря.
- Откриване на Забавно лято в библиотеката.
- Час на приказката в рамките на Забавно лято в библиотеката.
- Откриване на барелеф на Гео Милев.
- „Нощ на литературата 2023“.
- Ден на книгите за Хари Потър.
- Гостуването на Диян Павлов – Джими.
- Празник на книгата „Ние, младите писатели“, съвместно със Съюза на младите писатели.
- Първи „Ден на четенето в България“ с мото „Четенето дава възможности“.
- Награждаване на победителите в „Маратон на четенето 2023“.
- Конкурс „Скъпи Дядо Коледа“
- Час на Коледната приказка.

VII. 3. 4. Други:

- Поддържане на ежеседмична рубрика „Тийн книга на седмицата“.
- Представител на ПР отдела беше член на журито в конкурса за разказ, организиран от Съюза на младите писатели и РБ „Гео Милев“.
- С публикации на ФБ страницата са отбелязвани годишнини на местни творци.
- Всеки месец, със съдействието на всички отдели, във фоайето на библиотеката са правени тематични изложби на библиотечни документи.
- Всеки месец е изготвян културен календар, които е предоставян на всички отдели в библиотеката и в Дирекция “Хуманитарни дейности” на община Монтана.
- Написана е статия за сп. ББИА „Регионалната библиотека в Монтана сприятелява децата с книгите“ за провеждането на „Забавно лято в библиотеката -2023“ в РБ „Гео Милев“.
- Изготвен е Обзор за дейността на РБ „Гео Милев“ през 2022 г. и е предоставен за публикуване в медиите.
- Изготвен е план за работа на отдела за 2023 г.
- ПР отдела е дал общо 9 интервюта за радио и ТВ предавания.

- Отразени са даренията, постъпили в РБ „Гео Милев“ през 2023 г. от автори, читатели, институции и издателства;
- Изготвени са 8 поздравителни адреси и благодарствени писма.
- ПР отдела участва активно в организирането на рекламната дейност на библиотеката.

VIII. ПАРТНЬОРИ И СЪМИШЛЕНИЦИ

- ПГСАГКН проф. Арх. "Стефан Стефанов";
- Финансово стопанска гимназия „Васил Левски“;
- Професионална гимназия по лека промишленост;
- Професионална гимназия по електротехника „Христо Ботев“;
- I ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, II СУ „Никола Вапцаров“;
- III ОУ "Д-Р Петър Берон";
- IV ОУ "Иван Вазов";
- VI СУ „Отец Паисий“.
- Съюз на младите писатели

Традиционно провеждахме мероприятия с клуб „Будители народни“.
За втора поредна година работим съвместно с РИО – Монтана.

VIII. АНАЛИЗ И ИЗМЕРВАНЕ НА БИБЛИОТЕЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

Представянето на статистическата информация е част от цялата библиотечна дейност на регионалната библиотека, тъй като тя дава нагледна представа за ефективността на предлаганите услуги пред общността. Представянето на количествените и качествени показатели е своеобразен анализ за постигнатите резултати от библиотечните дейности през годината. Абсолютните и относителни показатели са необходими за националната статистика на НСИ, а също така и в световен план за сравнителен анализ на библиотеките.

ОБХВАТНОСТ -% съотношение между читатели и жители на територията
КНИГООСИГУРНОСТ -Изразява отношение на библ. фонд към броя читатели

ЧИТАЕМОСТ - Изразява отношение на книгозаеманията и броя читатели

ОБРАЩАЕМОСТ НА ФОНДА- Показва динамиката на библиотечния фонд. Отношение на броя книгозаемания към брой читатели.

ПОСЕЩАЕМОСТ- Показва средно колко пъти един читател е посетил библиотеката

Посещаемост	7,27
-------------	------

Читаемост	28,8
Обращаемост на фонда	0,38
Обхватност	6,6%
Книгоосигуреност на читател	75
Книгоосигуреност на жител	4,96

IX. ОХРАНА НА ТРУДА

През отчетната година ГУТ провеждаше редовни заседания съгласно утвърдения Правилник за работа, на които предлагаше и разглеждаше мерки за подобряване условията на труд, обсъждаше и взимаше решения по текущите въпроси, свързани със ЗБУТ. Бяха проведени следните по-важни мероприятия за подобряване условията на труд и осигуряващи безопасна и здравословна работа.

Всички служители бяха инструктирани с периодичен инструктаж за безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, за пожарна безопасност, за безопасна работа и хигиена труда на специалисти, работещи с дисплей, на хигиенисти и огняр, като бяха напомнени основните рискове при работа, правила при евакуация при пожар или друго бедствие, кратки техники за работна поза и др. Всички видове провеждани инструктажи са документирани в книгите по инструктаж и обучение.

Периодично бяха извършвани проверки за условията на труд по работните места. За предпазване от пожари при къси съединения, периодично се извършва преглед на захранващите проводници и кабели на ел. уредите. Пожарогасителите са проверени за техническото състояние и презаредени. Ежемесечно се проверява изправността им и се отразява в дневник. Извършен е контрол на пожарните кранове съгласно чл.22, ал.2 на Наредба №8121з-647 и е направено обследване, проверка и изпитване на парната инсталация.

Съгласно Наредба № 7 от 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, бяха проведени следните контролни замервания на различните фактори на работната среда във всички помещения на библиотеката – Осветеност, Микроклимат, Електробезопасност, Мълниезащита, Заземеност.